

við Óla Olsen

Skipssøga

Til lands – útróður í Íslandi

Henda myndin frá Søvnum landsins tykist sýna færoyingar í Íslandi. At fara »til lands« varð sagt um færoyingar, sum fóru til Íslands at rógva út frá landi. Vinnan tók seg upp í 1870-árunum og vant nógv upp á seg

Fleiri hundrað færoyingar fóru til lands – róðu út í Íslandi – tá ið vinnan var í hæddini. Í 20. øld, minkaði aftir, og tá ið seinna kríggið fór at gera vart við seg, var útróðurin fjarður burtur at kalla.

Óivað hava teir fingið íblástur frá fyrstu smáu sluppunum, ið fóru til Íslands at fiska. 1872 verður roknað sum árið, tá ið færoyskur skipsfiskiskapur byrjar. Trappubrøðurnir í Havn fóru hetta árið til Íslands við 38 tons stóru slupp síni Fox, ið var langbummari. Teir lögdu seg fyri akker á Seyðisfirði og róðu út frá skipinum við tveimum bátum. Væl lá fyri, og komið var aftur við fullari saltfiskalast.

Til Íslands varð farið við postskipum ella fiskiførum. Róð varð út einar tveir-tríggjar mánaðir um summarið – mest á Eysturlandinum og nakað á Norðurlandinum. Summir útróðrarmenn bygdu sær sjálvir hús at halda til í, men tað vanliga var, at

teir leigaðu sær hús. Sáttmáli varð tá gjørdur við onkran íslending, sum vanliga var tann, at íslendingurin fekk tíggjund av veiðuni. Við húsinum fylgdi rætturin at nýta stöð og lendi

og rætt til at veiða krækling, sigur Pól á Kletti í Norðlýsinum 11. oktober, 2013.

Skipið tað var so pakkað við fólk, eg ógvist yvir tað enn,

og har lá hvørt um annað vaft bæði posar, kistur og menn. Ja, trongligt hevur verið umborð á postskipinum. Jákup á Biskupsstøð í Klaksvík, bóndi og bátasmiður, var

fyrstu ferð til lands á Seyðisfirði í 1888. Hann segði, at tá ið hann skuldi heim og kom til skipið, var longu fult av fólki umborð. Hann spurdi skiparan, um pláss var fyri sær. Skiparin svaraði, at einasti møguleiki var at seta seg upp á bummin. Jákup á Biskupsstøð (1867-1964) kom heim í øllum góðum, men søgan sigur einki um, at hann sat á bumminum.

Bókmentir eru um hesa tíðina. Sámál Johansen (1899-1991) úr Vík hevur greitt væl frá vinnuni í bók síni frá 1980 "Til lands. Útróður í Íslandi." Og so hava vit vísuna, sum ørindið oman fyri er tikið úr. Jóan Petur uppi í Trøð (1845-1901) úr Kvívík yrkti hana um tiltiknu ferðina í 1888, tá ið postskipið Vaagen í høgættaródn var á heimferð úr Íslandi við færoyskum útróðrarmonnum og var um at fara í knús í briminum undir Fugloyinni.

Bilurin

Lesarar eru vælkomnir at senda okkum gamlar bilmyndir saman við stuttum teksti og upplýsingum til:
maggi@sos.fo

Standard Vanguard frá 1953

Bilurin hesa vikuna er ein Standard Vanguard frá 1953 hjá Poul Gaard Hansen í Havn, sum koyrði hýrukoyring á bilstøðini Bil.

Frá síðst í 40-unum og nakað inn í 60-ini var Standard eitt kent bilmerki her í landinum, bæði sum hýruvagnar og vørubilar umframt onkrir privatbilar.

Bilverksmiðjan Standard Motor Company varð upprunaliga stovnað í 1903 í Coventry í Onglandi. Bilarnir

fingu navnið Standard, tí teir settu standardin fyri góðan kvalitet.

Standard Vanguard vórðu gjørdir frá 1947 til 1963. Hetta modelið av Standard Vanguard varð framleitt frá 1953 til 1956.

Tað var Bilasølan Norrøna hjá Peturi W. Háberg og Jens Christian Christiansen (Kissa), sum seldi Standard bilarnar í Føroyum.

Myndaeigari: Poul Gaard Hansen